

Bruxelles, 22 februarie 2021
(OR. en)

6364/21

CONSOM 43	ENER 48
COMPET 116	DIGIT 26
MI 99	RELEX 129
TRANS 90	COMER 19
CLIMA 39	CHINE 4
ENV 89	DATAPROTECT 41
ENT 30	EDUC 57
JUSTCIV 31	EF 62

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 5947/21

Subiect: Concluziile Consiliului privind Noua agendă privind consumatorii

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind Noua agendă privind consumatorii, aprobate de Consiliu în cadrul reuniunii sale din 22 februarie 2021.

Concluziile Consiliului privind Noua agendă privind consumatorii

AMINTIND cadrul legislativ solid al UE privind protecția consumatorilor, care se află în continuă evoluție de aproape cincizeci de ani și care a contribuit în mod semnificativ la integrarea pieței unice;

AMINTIND rezoluția Consiliului adoptată la 11 octombrie 2012 ¹ ca răspuns la comunicarea anterioară a Comisiei intitulată „O agendă a consumatorului european – stimularea încrederii și a creșterii economice” ²;

AMINTIND comunicările Comisiei privind:

- „Pactul verde european” ³;
- „Conturarea viitorului digital al Europei” ⁴;
- „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară - Pentru o Europă mai curată și mai competitivă” ⁵;
- „Identificarea și înlăturarea barierelor din cadrul pieței unice” ⁶;
- „Plan de acțiune pe termen lung pentru o mai bună implementare și asigurare a respectării normelor privind piața unică” ⁷;
- „Măsuri suplimentare de răspuns la pandemia de COVID-19” ⁸;

¹ Doc. 14464/12.

² Doc. 10420/12 + ADD 1.

³ Doc. 15051/19 + ADD 1.

⁴ Doc. 6237/20.

⁵ Doc. 6766/20 + ADD 1.

⁶ Doc. 6779/20.

⁷ Doc. 6778/2020.

⁸ Doc. 12636/20.

AMINTIND concluziile Consiliului adoptate la 17 decembrie 2020 și intitulate „Pentru o redresare circulară și verde”⁹;

AMINTIND obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite și Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă;

SUBLINIIND că obiectivele Pactului verde european de a transforma UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie neutră din punct de vedere climatic, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, curată și circulară necesită măsuri care să sprijine consumatorii să joace un rol activ în tranziția verde și să le ofere o posibilitate reală să facă acest lucru;

AMINTIND că pandemia de COVID-19, pe lângă efectele sale fără precedent ca criză sanitară, are un impact semnificativ asupra multor domenii ale vieții consumatorilor europeni;

AMINTIND acțiunile întreprinse de Comisie și de statele membre pentru a se asigura că consumatorii europeni continuă să beneficieze de piața unică și că drepturile lor sunt respectate în mod corespunzător, pentru a-i încuraja să sprijine și să impulsioneze redresarea economică;

AMINTIND creșterea bruscă a înșelătoriilor, a tehnicilor de marketing înșelătoare și a fraudei în domeniul cumpărăturilor online, în special în timpul pandemiei de COVID-19, precum și cooperarea strânsă și eficientă dintre Comisie și autoritățile naționale de aplicare a legii și judiciare competente pentru a combate astfel de practici comerciale necinstite;

AMINTIND inițiativele întreprinse de Comisie și de statele membre pentru a se asigura că drepturile consumatorilor sunt protejate și în sectorul călătoriilor în contextul perturbării pe scară largă cauzate de pandemia de COVID-19¹⁰;

SUBLINIIND necesitatea unei abordări orizontale a politicii de protecție a consumatorilor, integrată cu alte politici ale UE, în lumina dispozițiilor tratatelor referitoare la protecția consumatorilor¹¹;

EVIDENȚIIND faptul că consumul privat reprezintă mai mult de jumătate din PIB-ul UE;

⁹ Doc. 13852/20.

¹⁰ Recomandarea (UE) 2020/648 a Comisiei din 13 mai 2020 privind voucherele oferite pasagerilor și călătorilor în locul rambursării pachetelor turistice și serviciilor de transport anulate în contextul pandemiei de COVID-19 (JO L 151, 14.5.2020).

¹¹ În special, partea a treia titlul XV din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Protecția consumatorilor).

1. SALUTĂ adoptarea, la 13 noiembrie 2020, a Comunicării Comisiei intitulată „Noua agendă privind consumatorii: Consolidarea rezilienței consumatorilor pentru o redresare durabilă” („Noua agendă privind consumatorii”), care prezintă o viziune asupra politicii UE de protecție a consumatorilor în perioada 2020-2025;
2. SPRIJINĂ domeniile prioritare și punctele de acțiune esențiale care vizează definirea și stabilirea de măsuri pentru un nivel ridicat și eficace de protecție a consumatorilor și pentru sporirea rolului consumatorilor din UE în tranziția verde și cea digitală;
3. SUBLINIAZĂ învățămintele desprinse din pandemia de COVID-19 și importanța menținerii unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și în perioade de criză; EVIDENȚIAZĂ importanța examinării eficacității mecanismelor existente și a transpunerii acestor învățăminte în politici de protecție a consumatorilor ambițioase și cuprinzătoare pe termen lung la nivelul UE și la nivel național, pentru a proteja interesele consumatorilor în crizele viitoare și pentru a spori reziliența acestora;
4. ESTE DE ACORD cu obiectivul de a evalua impactul pe termen lung al COVID-19 asupra modelelor de consum și de mobilitate ale persoanelor din UE ca bază pentru viitoarele inițiative de politică, astfel încât să crească reziliența și pregătirea UE pentru amenințări similare în viitor; SALUTĂ intenția Comisiei de a utiliza previziuni pentru a anticipa și a atenua mai bine impactul viitoarelor crize asupra consumatorilor;
5. SPRIJINĂ abordarea holistică a politicii de protecție a consumatorilor, reflectată în Noua agendă privind consumatorii, subliniind necesitatea cooperării și coordonării între Comisie și statele membre, care s-a dovedit esențială pentru asigurarea protecției consumatorilor; SUBLINIAZĂ necesitatea de a integra interesele consumatorilor în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor sectoriale; RECUNOAȘTE importanța unei abordări comportamentale atunci când se stabilesc măsuri de politică;
6. RECUNOAȘTE avantajele unor politici naționale cuprinzătoare de protecție a consumatorilor, care să funcționeze în sinergie cu Noua agendă privind consumatorii, păstrând în același timp autonomia deciziilor naționale, pentru a contribui la o piață unică pe deplin funcțională; INVITĂ Comisia să sprijine aceste sinergii;

7. EVIDENȚIAZĂ viziunea politică de sporire a rolului și implicare a consumatorilor în economia postpandemică, făcându-i actori-cheie ai unei redresări durabile, consolidând astfel competitivitatea economiei UE și a pieței unice; SUBLINIAZĂ contribuția politicii de protecție a consumatorilor la redresare, consolidând legătura intrinsecă dintre încrederea consumatorilor și creșterea economică;
8. ÎNCURAJEAZĂ statele membre să sprijine consumatorii să devină actori relevanți în tranziția verde, promovând producția și consumul durabile, inclusiv prin adoptarea de soluții inovatoare, care să contribuie la consolidarea competitivității UE și a poziției sale de lider la nivel mondial, precum și prin educarea și informarea consumatorilor; SUBLINIAZĂ că produsele sustenabile ar trebui să fie disponibile, abordabile ca preț și accesibile pentru toți consumatorii;
9. SUBLINIAZĂ necesitatea de a spori rolul consumatorilor prin informații specifice, clare, armonizate și fiabile privind impactul asupra mediului, de exemplu amprenta de carbon, și caracteristicile circulare ale bunurilor, inclusiv ale alimentelor, și ale serviciilor, prin favorizarea unei prezentări a informațiilor într-o formă ușor de utilizat de către consumator, evitând, în același timp, supraîncărcarea cu informații și sarcinile nerezonabile pentru întreprinderi; SALUTĂ intenția Comisiei de a propune măsuri de promovare a consumului durabil prin îmbunătățirea dreptului consumatorilor la informații corecte și eficiente și de a-i proteja mai bine împotriva anumitor practici, cum ar fi mențiunile „ecologice” nefondate și dezinformarea ecologică;
10. EVIDENȚIAZĂ necesitatea de a reduce amprenta ecologică a consumatorilor prin promovarea unei durate lungi de viață a produselor și a durabilității produselor, a întreținerii, a potențialului de reparare și a reciclării adecvate, prevenind, în același timp, ieșirea prematură din uz, inclusiv în ceea ce privește software-ul; SALUTĂ intenția Comisiei de a aborda aceste chestiuni în cadrul unor viitoare propuneri legislative relevante;
11. RECUNOAȘTE rolul consumatorilor în noile modele de afaceri care ar putea optimiza eficiența și sustenabilitatea bunurilor și serviciilor, cum ar fi utilizarea în comun, închirierea sau refabricarea bunurilor sau furnizarea acestora ca serviciu sau la mâna a doua, în conformitate cu obiectivele unei economii circulare; SALUTĂ intenția Comisiei de a consolida „dreptul la reparare” pentru a permite ca bunurile să fie reparate într-un mod mai sistematic și mai ușor, inclusiv dincolo de perioada de garanție, la un cost și într-un interval de timp rezonabile pentru consumatori;

12. EVIDENȚIAZĂ necesitatea de a asigura un mediu digital fiabil, sigur și echitabil pentru consumatori prin politici adecvate, printr-o legislație care să facă față viitorului, prin capacități și instrumente de asigurare a respectării legii, care să țină seama de provocările erei digitale, să permită inovației să furnizeze bunuri și servicii ecologice și mai sigure și să garanteze un nivel echivalent de protecție a consumatorilor online și offline;
13. SPRIJINĂ intenția Comisiei de a revizui Directiva privind siguranța generală a produselor ¹² în vederea creării unor condiții de concurență echitabile pentru siguranța produselor online și offline prin îmbunătățirea sistemelor de returnare, aplicare a legii și trasabilitate, pentru a se asigura că toate produsele introduse pe piața unică sunt sigure;
14. EVIDENȚIAZĂ importanța instituirii unui cadru clar de responsabilitate și răspundere pentru platformele online, inclusiv adoptarea de măsuri adecvate pentru a aborda în mod eficient practicile comerciale frauduloase, neloiale și înșelătoare și vânzarea de bunuri și servicii neconforme și periculoase prin intermediul platformelor online; SALUTĂ și ÎNCURAJEAZĂ, în acest sens, un dialog periodic între Comisie și aceste platforme;
15. SUBLINIAZĂ necesitatea coerenței și a unei interacțiuni clare între legislația UE privind protecția consumatorilor și legislația UE privind piețele digitale, având în vedere, în special, propunerea de Act legislativ privind serviciile digitale ¹³ și propunerea de Act legislativ privind piețele digitale ¹⁴, pentru a stabili un nivel ridicat de protecție a consumatorilor în ceea ce privește drepturile consumatorilor, accesul la bunuri și servicii, inclusiv la nivel transfrontalier, transparența, responsabilitatea și un mediu digital sigur, precum și pentru a clarifica și consolida responsabilitatea intermediarilor online, în special a platformelor online;

¹² Directiva 2001/95.

¹³ Doc. 14124/20 + ADD 1-3 + REV 1.

¹⁴ Doc. 14172/20 + ADD 1-4.

16. ÎNCURAJEAZĂ revizuirea orientărilor privind punerea în aplicare și aplicarea Directivei privind practicile comerciale neloiale ¹⁵ și a Directivei privind drepturile consumatorilor ¹⁶, cu scopul de a clarifica aplicarea acestora la noile practici comerciale, în special în economia digitală și pe platformele de comunicare socială; SALUTĂ intenția Comisiei de a implementa un set de instrumente electronice inovatoare, care ar trebui să sprijine organismele relevante, cum ar fi autoritățile naționale și organizațiile consumatorilor, în identificarea practicilor comerciale online ilegale;
17. SPRIJINĂ FERM abordarea Comisiei de a răspunde nevoilor specifice ale consumatorilor, ținând seama de vulnerabilitățile acestora, pentru a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă; SUBLINIAZĂ necesitatea de a promova campanii de sensibilizare favorabile incluziunii și consilierea locală pentru a spori protecția consumatorilor online și offline; SUBLINIAZĂ importanța sprijinirii serviciilor de consultanță privind datoriile și a consilierii financiare preventive, precum și a luării în considerare a mecanismelor de ajutor;
18. SUBLINIAZĂ că transformarea dinamică și rapidă a serviciilor financiare cu amănuntul, care pune la dispoziția consumatorilor noi canale și produse digitale, necesită abordări legislative și comportamentale pentru a proteja interesele consumatorilor; SUBLINIAZĂ necesitatea de a spori protecția consumatorilor vulnerabili care au nevoie de credite pentru a achiziționa bunuri și servicii esențiale, cum ar fi asistență medicală, educație și utilități;
19. SPRIJINĂ intenția Comisiei de a revizui Directiva privind creditele de consum ¹⁷ și Directiva privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum ¹⁸, în special în vederea sporirii protecției consumatorilor prin punerea în aplicare a unor măsuri specifice de prevenire a dezinformării consumatorilor, a supraîndatorării și a excluziunii sociale, de exemplu prin clarificarea cerințelor privind bonitatea; ÎNCURAJEAZĂ Comisia să caute modalități de protejare a consumatorilor pentru ca aceștia să nu se regăsească în situații de supraîndatorare atunci când contractează anumite tipuri de împrumuturi; EVIDENȚIAZĂ necesitatea ca consumatorii să primească informații precontractuale clare, necesare și adecvate pentru a face alegeri în cunoștință de cauză, evitând în același timp supraîncărcarea cu informații;

¹⁵ Directiva 2005/29.

¹⁶ Directiva 2011/83.

¹⁷ Directiva 2008/48.

¹⁸ Directiva 2002/65.

20. EVIDENȚIAZĂ că, împreună cu autoritățile naționale, societatea civilă, în special organizațiile consumatorilor și reprezentanții întreprinderilor, are un rol semnificativ în elaborarea politicii de protecție a consumatorilor, urmărind o relație reciproc avantajoasă, în special în ceea ce privește tranziția verde și transformarea digitală, și asigurând o participare mai largă la formularea și punerea în aplicare a protecției consumatorilor la nivelul UE și la nivel național; SUBLINIAZĂ necesitatea de a utiliza pe deplin potențialul organizațiilor consumatorilor pentru a proteja mai bine interesele colective ale consumatorilor și pentru a contracara riscurile larg răspândite de prejudiciere a acestora;
21. EVIDENȚIAZĂ importanța unui regim eficace de cooperare în materie de aplicare a legii și a unor mecanisme reparatorii adecvate pentru a permite consumatorilor să efectueze tranzacții pe piața unică, inclusiv la nivel transfrontalier, fără bariere și cu încredere;
22. SOLICITĂ o implicare activă în rețeaua de cooperare în materie de protecție a consumatorului ¹⁹, mecanisme eficiente de soluționare alternativă a litigiilor, inclusiv platforma de soluționare online a litigiilor, și sprijinirea continuă a rețelei de Centre Europene ale Consumatorilor;
23. SOLICITĂ aplicarea riguroasă și eficientă a normelor UE de protecție a consumatorilor, pentru a asigura încrederea consumatorilor prin combaterea diverselor practici discriminatorii care limitează posibilitățile de alegere ale consumatorilor și accesul acestora la bunuri și servicii;
24. SOLICITĂ punerea în aplicare corespunzătoare a recentelor norme ale UE privind protecția consumatorilor, cum ar fi Directiva privind vânzarea de bunuri ²⁰, Directiva privind contractele digitale ²¹, Directiva privind o mai bună asigurare a respectării normelor și modernizarea acestor norme ²² și Directiva privind acțiunile în reprezentare ²³, care vor contribui la buna funcționare a pieței unice;
25. SOLICITĂ dezvoltarea unei cooperări eficace cu țările terțe pentru a asigura introducerea în condiții de siguranță a produselor pe piața unică și pentru a asigura accesul consumatorilor la produse sigure vândute online și offline;

¹⁹ Înființată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/2394.

²⁰ Directiva 2019/771.

²¹ Directiva 2019/770.

²² Directiva 2019/2161.

²³ Directiva 2020/1828.

26. INVITĂ Comisia să prezinte propuneri specifice privind inteligența artificială, care să urmeze o abordare proporțională și bazată pe riscuri și să garanteze un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, vizând transparența, responsabilitatea, inteligibilitatea și verificabilitatea, precum și siguranța; SOLICITĂ mecanisme eficiente de asigurare a respectării legii de către autoritățile competente, precum și măsuri adecvate privind utilizarea sigură, demnă de încredere și etică a sistemelor de algoritmi, ținând seama de strategiile naționale; SPRIJINĂ accentul pus de Comisie pe protecția drepturilor fundamentale, cum ar fi nediscriminarea, în acest context specific;
27. SOLICITĂ o cooperare extinsă și eficientă între autoritățile naționale și toate părțile interesate din domeniul politicii de protecție a consumatorilor, inclusiv societatea civilă, precum și între organizațiile naționale și europene ale consumatorilor și Comisie; CONFIRMĂ rolul vital al organizațiilor consumatorilor și sarcinile lor esențiale de consiliere, de sprijinire și de susținere a nevoilor specifice ale consumatorilor, precum și de apărare a intereselor acestora, inclusiv prin procesul de standardizare, pentru a avea o economie socială de piață mai echilibrată;
28. SPRIJINĂ intenția Comisiei de a institui un nou sistem de guvernare pentru a orienta punerea în aplicare a Noii agende privind consumatorii prin implicarea statelor membre și a tuturor celorlalte părți interesate relevante într-un ciclu anual; SALUTĂ crearea unui nou grup consultativ pentru politica de protecție a consumatorilor, care reunește societatea civilă, inclusiv organizațiile consumatorilor, industria și mediul academic; AȘTEAPTĂ CU INTERES noul Tablou de bord al condițiilor pentru consumatori pentru 2021, care va asigura o mai bună guvernare a Noii agende privind consumatorii;
29. RECUNOAȘTE necesitatea alocării resurselor necesare pentru punerea în aplicare a Noii agende privind consumatorii și a politicilor naționale de protecție a consumatorilor, în principal prin intermediul Programului privind piața unică 2021-2027, în special obiectivul său referitor la protecția consumatorilor;
30. INVITĂ toate părțile să coopereze în mod eficient pentru a asigura punerea în aplicare rapidă și monitorizarea eficace a Noii agende privind consumatorii și, după caz, să reflecteze periodic asupra modului de adaptare a acestora la noile circumstanțe și nevoi.